

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. uri zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. uri zjutraj. —
Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnistvo je v Frančiškanski ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Jugoslovansko središče.

V poslednjem času se zopet peča časopisje z vprašanjem avstro-ogrškega Jugoslovanstva, oziroma z vprašanjem; katero mesto naj se izbere za središče avstro-ogrskih Jugoslovancev, Trst, Ljubljana, Zagreb ali Sarajevo.

Tako torej, problem avstro-ogrškega Jugoslovanstva bomo začeli reševati s tem, da se bomo pripravili o našem bodočem središču! To je pa menda popolnoma vseeno, ali so dani pogoji vsaj za združenje avstro-ogrskih Jugoslovancev, ako že ne za združenje vseh Jugoslovancev!

Ti pogoji za sedaj še niso dani, in sicer ne samo za to, ker so merodajni krogi na Dunaju nasprotni vsakemu stremljenju po združenju Jugoslovancev sploh in tudi po združenju samih avstro-ogrskih Jugoslovancev, nego tudi in v prvi vrsti za to, ker Jugoslovanci v tem niti sami nismo na jasnem, ker kadar bomo v tem sami na jasnem in složni, se ne bomo mnogo ozirali na „merodajne“ kroge na Dunaju, nego se bomo samo vprašali: kolika je naša moč!

Ali do tega smo še daleč, zelo daleč. Med Hrvati in Srbi, med katerimi je še pred par leti divjal srdit medsebojni boj, je nastalo ne samo premirje, nego popolna harmonija. Hrvati in Srbi se smatrajo danes za ono, kar faktično so, za en narod, ki pripada sicer trem religijam, kar pa ne sme biti povod za medsebojne boje in v kolikor je rešitev jugoslovanskega vprašanja odvisna samo od Hrvatov in Srbov, je ona v principu že izvršena.

Kaj pa Slovenci?

Tudi pri nas se kaj rado in mnogo govori o Jugoslovanstvu, ali redki so oni, ki imajo o Jugoslovanstvu jasne pojme. Naši klerikalci n. pr. mislijo, da pomeni delati na vresničenju jugoslovanske ideje, ako prisegajo na t. zv. hrv. državno pravo, za katerega se niti pametni Hrvati ne navdušujejo več v toliki meri in v tem smislu, kot so se navduševali svoje dni, ko so mislili, da se bodo merodajni faktorji ozirali na njihove več ali manj stare pergamente. Naši klerikalci se navdušujejo za „Jugoslovanstvo“ in pri tem čisto nič ne zakrivajo svojega strupenega sovraštva do Srbov, najmočnejšega jugoslovanskega plemena, s katerim nas veže ravnokotno krvno sorodstvo kot s Hrvati.

Vzrok temu je — vera. Klerikalci sovražijo Srbe, ker ti niso katoličani, a pri naših klerikalcih igra prvo in glavno vlogo vera, narodnost jim je pa postranska stvar, ki se mora podrediti veri.

Naravno je, da taki ljudje ne bodo reševali jugoslov. vprašanja, ker oni so zmorni samo nov prepričati med nas. Vera ne sme pri nas sploh prihajati v poštev, ker to je Ahilova peta pri Jugoslovancih in kakor hitro bi prišla na dnevni red

verska vprašanja, kakor to želijo naši in hrvatski klerikalci, je pri narodu s tremi verami takoj ogenj v strehi.

Netolerantni in ekskluzivni katoliški klerikalizem je prva in glavna ovira za združenje jugoslovanskih plemen in ako naši klerikalci govorijo o Jugoslovanstvu, mislijo gotovo na katoliške misijone po nekatoliških jugoslovanskih krajih.

S katoliškimi misijoni se pa jugoslov. vprašanje ne bo reševalo. Jugoslovanci se morajo začeti zavedati svoje narodne enotnosti in skupnosti svojih interesov in kadar bodo vsi Jugoslovanci, brez ozira na državne meje in druge zunanje zapreke, čutili, da so en narod, ki ga čaka lepša bodočnost samo v skupnosti, v združenju, takrat bo samo še vprašanje časa, kdaj se naša združitev, naše vjedinjenje izvrši, ker bo odvisno samo od naše združene moči, ki, dobro uporabljena, ni majhna.

Dokler pa vseh teh predpogojev ni, je smešno govoriti o našem bodočem središču, četudi se misli samo na središče avstro-ogrskih Jugoslovancev, ker to vprašanje bo med mnogimi drugimi nerešenimi vprašanji najlože rešiti.

Ne bodimo pesimisti, ali vdajati se prevelikemu optimizmu in pričakovati rešitve jugoslov. vprašanja od zunaj, je napačno. Rešitev jugoslov. vprašanja je odvisna samo in edino od nas samih, naša bodočnost leži samo in edino v naših rokah. Zavedajmo se tega in ne sanjajmo, nego delajmo!

Delovanje ruske dume.

Med raznimi vladnimi predlogami, s katerimi se bavi sedaj ruska дума, je tudi važna predloga o narodnem šolstvu. Škoda da se v tem oziru ruska дума ravna po zgledu Nemčije in da hočejo ruski nacionalisti posnemati nemške hakatiste.

Šolstvo je za vsak narod in za državo velikanskega pomena, podlaga in dokaz kulture. Delo proti šoli je nekulturno in nenarodno. Zelo se motijo oni, ki mislijo, da delajo za državo, ako delajo proti narodni šoli. Duma torej stoji na stališču, da imej šola namen rusificirati.

K šolski predlogi je govoril tudi novi ruski minister prosvete, Casso, in je proglasil, da ne more dopustiti, da bi se v šoli (namreč pri neruskih narodih) poučevalo v vseh štirih razredih v materinskem jeziku, ampak da je to v skrajnem slučaju dovoljeno le v prvih dveh razredih v onih krajih, kjer se rusko sploh ne govori, ker „šola mora biti ruska, mora služiti koristim države in mora gojiti državni patrijotizem.“ Takega mnenja je ruski minister prosvete. Naučil se je menda tega v Nemčiji in deloma tudi v Avstriji. Da bo nova trozveža na severu v vsem enega mnenja, se je bilo

treba postaviti v šolskem vprašanju na tako stališče. K šolski predlogi so govorili razni narodni poslanci.

Poljski poslanec Haruszewicz je rekel na koncu svojega govora: Vemo, da bodo ti rusifikacijski nameni odnesli tak fiasko, kakor vsi dosedanja. Edina posledica take šole je, da se množe boji med narodi. Tak zakon ne bo nikoli zakon, ker mu manjka ona podlaga, ki je podlaga vseh zakonov: resnica in pravica.

Mosleminski poslanec Šahmamedov je klical ruski zbornici besede: Šolska predloga ustanavlja kot zakon sedanje stanje ruske šole, ki odtuja nam našo deco. Cilj predloge je: nas raznaroditi. Toda to je prazen trud. Čimbolj bode izganjali naš jezik iz sfere državnega življenja, tembolj ga bomo gojili v okrožju našega družinskega življenja. S to predlogo našega jezika ne ubijete. Pomislite le, kaj je dosegla Avstrija, ki je s šolo hotela uničiti slovanske narode. Pospešila je razvoj teh narodov. Vaša predloga ne bo dosegla nič drugega, kvečjemu morda še sovraštvo in zlobo. Ako hočete, da se bo tretja дума imenovala дума narodne vzgoje, popravite to predlogo.

Toda malo upanja je, da bi дума šolsko predlogo popravila; nacionalisti jo bodo vsprejeli in bodo zakrivali zlo, ki se bo maščevalo na lastni državi, kajti s krivico in nasiljem se ne pridobiva vernih državljanov.

Razveseljivo dejstvo je, da se v ruskih krogih ne odobrava postopanje nacionalistov in da dobro misleči ruski ljudje obsojajo tako rusifikacijo s šolskimi zakoni, ker vedo, da bo to narodu in državi škodljivo: nenarodna šola goji fanatizem in sovraštvo, kar se maščuje nad onimi, ki iz fanatizma in sovraštva sprejemajo šolski zakon, ki v ljudski šoli ne dopušča izobrazbe v narodnem jeziku.

Splošni pregled.

Rusko časopisje o slovanskih delegacijskih govorih.

Rusko nacionalno časopisje je zelo nezadovoljno s slovanskimi člani avstrijskih delegacij, češ, da so se pokazali premalo slovanske. Celo z dr. Kramarjem niso v Rusiji zadovoljni, češ, da je preveč avstro-slavističen in da se preveč zavzema za Avstrijo. Dobro si je to zapomniti za one, ki so hoteli dolžiti dr. Kramarja veleizdajstvu zaradi slovanskih shodov. „Novoje Vremja“ glasilu ruskih nacionalistov piše: Vsi govorijo slovanskih delegatov v delegaciji so polni patrijotičnih skrbij za usodo podonavske monarhije. Dr. Kramar je celo izjavil, da ne želi, da bi Avstrija postala slovanska država, vključno temu, da so tri četrtine prebivalcev slovanske narodnosti. Voditelj Čehov se boji, da bi „slovanska

Avstrija“ budila v Rusiji nezaupanje, in da se za to zadovolji z Avstrijo, ki bi bila pravična Nemcem in Slovanom. Ali se more misliti še večje obvladavanje samega sebe in ponižanje nje? Vključno vsem tem besedam ne upliva stališče avstrijskih Slovanov na odločilne kroge in Nemci smatrajo še nadalje Avstrijo za nemško dedno posest. Nemci se drže znanega Goethejevega reka ki slove: kdor neče biti nakovalo mora biti klavdivo, tretjega ni. Zato bodo prizadevanja avstrijskih Slovanov ostala brez uspehov. N. V. torej ni zadovoljno, da hočejo in zahtevajo slovanski delegati v Avstriji pravičnosti, edino, kar potrebujemo in kar moremo doseči. Ta nas reši pred nasiljem od strani Nemcev, pa tudi od onih nacionalistov, ki so tako vneti pri svojem slovanskem delu, kadar gre boj zoper Poljake ali druge manjše narode. Dr. Kramar pa bo pri takih očitanih lahko govoril Fabricejeve besede: Kakor me prej tvoje zlato ni slepilo, tako me zdaj tvoj slon ne straši.

„Vaterland“ in falsifikati.

Izpreobrnilo se je končno tudi vladno avstrijsko glasilu „Vaterland“ in priznava ponarejenost dokumentov. Seveda pravi, da tudi Masarykovi dokazi niso izvirni, kakor niso bili Friedjungovi. Trdi, da je blaznost, ako kdo trdi, da je Forgach naročil ponarejene dokumente, ampak, da je bil Forgach žrtva one bande, ki je dokumente ponarejala. Pravi da je bila cela družba, ki je s to stvarjo delala dobro kupčijo in avstrijski diplomatje so se ji vseli na limanice. Ubogi diplomatje! Ponarejene dokumente so kupovali za prave, ali ni to diplomatsko? Kdo je bil večji diplomat, ta, ki je kupoval, ali oni, ki je prodajal. Ponarejalci dokumentov so torej prinesli svoje izdelke Forgachu, ta jih je kupoval in pošiljal na Dunaj; vsi so bili prepričani, da so pravi. Uboga država, ki ji manjka denarja za važne stvari, je plačala te dokumente s 60.000 (beri šesdeset-tisoč) kronami. In še naprej bi bila avstrijska vlada ven metala denar, tako trdi „Vaterland“, ako bi ne bil ban Rauch, ki mu je en dokument slučajno prišel v roke, spoznal, da so ponarejeni. Tako priznava „Vaterland“ seveda s pripombo, da tudi Masaryk nima pravih dokazov. Prej ali slej se bo tudi to pokazalo. Kakor vse kaže, Forgach nima več obstanka v Belemgradu. Ljudje se tam na ulici pozdravljajo: „Proč z Azevom“.

Praška pogajanja.

Češko-nemška pogajanja, ki so budila tedne in tedne pozornost avstrijske vlade in javnosti — so končana brez uspeha. Dalo se je pričakovati, da bo tak konec. Tudi ko bi se bila dosegla sprava, bi bila le na papirju, kajti narodni boj je živa sila, ki ga ne ustavijo nobena pisana določila. Naravno je, da sedaj Čehi odvrčajo krivdo od sebe in jo pripisujejo Nemcem, Nemci pa isto-

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[162]

„Nikakor ne! Pri satanu, porušiti hočem to gnezdo, kakor sem obljubil očetu, in sejati žito tam, kjer zdaj stoji njegovo obzidje! Zgled mora biti strašen! In tudi bo...“

„Vrhu tega imaš pa še drugi vzrok — le priznaj!“

„Da! Vem, kaj hočeš reči!... Res je, hočem, da pade hči grofa Alma v moje roke!“

„V tem slučaju se moraš požuriti. Nevarnost je, da prideš prekasno,“ se je porogala Lukrecija.

„Tristo hudičev! Ali me prihajaš mučiti? Govori jasneje!“

„Kaj naj ti rečem drugega kakor to, da je Ragastens v trdnjavi in da ga mlada Beatrice nič kaj nerada ne vidi; prav narobe...“

Cezar je prebledel. Nato je dejal po kratkem premišljanju:

„In ti praviš, da če hočem dobiti Ragastensa v svojo oblast, se moram odreči razrušenju Monteforta?“

„Ali pa delati se, kakor da se odrekaš!“

„Aha, zdi se mi, da se razumeva!“

Lukrecija se je sklonila k svojemu bratu in mu še dolgo tiho prigovarjala. Cezar jo je poslušal z velikim zanimanjem. Od časa do časa je vzdihnil, bodisi že od presenečenja, od srda ali od veselja.

Naposled je bil pogovor pri kraju. Takrat je Cezar poklical častnika, ki je stal vedno pred vrati šatora.

„Gospod“, mu je velel, „pošljite mi mojega pribočnika in moje glasnike...“

„Slušam, Svetlost.“

Pol ure kasneje se je po vsem taborišču razširila vest, da pošlje Cezar v Monteforte pooblaščenca, z nalogo, da stavijo zaveznikom ugodne pogoje. Nekateri so odobraval ta ukrep. Drugi, in teh je bilo največ, so dejali narobe, da je sramoten, in so mrmrali med seboj, da Cezar očividno peša in da njegova zvezda bleđi... Nihče pa ni slutil resnice...

LI.

Bodi hraber, zvest in čist.

Na večer tistega dne, ko ga je bil knez Manfredi, sprejel v red Junakov ter mu dal bratovski objem in poljub se je Ragastens napravil proti palači grofa Alma.

Ves dan je že premišljal o dopoldanskem dogodku; ta dogodek je bil gotovo slaven zanj, ker mu je dajal velik, nenavaden ugled v tistih časih, ko so imela odlikovanja te vrste še globok pomen. No, kasneje so ga izgubljala čimdalje bolj in so postala naposled gol konvencionalen običaj. Zanj, kakor smo dejali, je bil ta dogodek še slaven; toda spravljal ga je v kruto zadrego.

„Bodi hraber, bodi zvest, bodi čist! si je ponavljal.

In pri tem se je zavedal, da mu ne manjka nobene izmed navedenih čednosti. Toda izza takega izpraševanja vesti so se mu vendarle v dnu duše oglašali zamolkli očitki. Ta mož, ta starec, ki je zahteval zanj najvišje in najsijajnejše odlikovanje ter ga je sam lastnoročno posvetil v svoj viteški red, je bil — soprog Primavere...

Obhajalo ga je tesnobno kesanje ne zaradi njegove ljubezni, nego zaradi koraka, ki ga je hotel storiti, zavedaje

se, da si ga vzlic vsemu umovanju in prepiru s samim seboj ne more odreči. Kajti že ves dan si je bil ponavljal:

„Ne pojdem!“

Toda ko je napačil večer, je pričel nestrpno dirjati po svoji sobi. Kmalu nato je šel od doma, in kakor da si je že davno na jasnem, kaj mu je storiti, se je brez obotavljanja napotil proti parku, tja, kjer je bil predsinočnim preplezal ograjo.

Tam je čakal, dokler ni vse pomolknilo v palači in dokler ni prišla ura, ko se mu je zazdelo, da mora biti Primavera na svojem običajnem mestu. Naposled se je zavihtel preko ograje, dospel po istih drevoredih do iste trate kakor zadnjikrat ter našel Beatrice na isti granitni klopi.

Krenil je naravnost proti njej. Zares, čakala ga je. Nasmehnila se mu je, ko je videla, da prihaja.

Kar sta si pravila ljubimca med tistim večnim jecanjem, ki je jezik vseh zaljublencev v vseh deželah že od začetka sveta, to prepuščamo svojim bralkam in bralcem, da si naslikajo z lastno domišljijo. So pač prizori, ki jim pero ni kos — prizori, ki jih človek ne more naslikati v njih izvirni prelesti.

Obadva sta bila krasna v žarenju svoje ljubezni, slajše in svetlejši od žarenja sladkih zvezd! Bila sta daleč od vsega sveta, vsa zaglobljena v očarano oboževanje krasote drug drugega!

A vendar, prišla je minuta, ko se je bilo treba ločiti. Po zadnjem slovesu je Primavera počasi odšla proti palači. Ragastens je ostal na svojem mestu, nepremično, ves okamenel od svoje sreče; in že dolgo je ni bilo več videti ko se je z globokim vzdihljajem tudi on odpravil domov.

(Dalje.)

Vaše zdravje

si ohranite! Oslablost in bolečine izginejo, Vaše oči, živci, mišice, kite se okrepijo, spanec ozdravi, Vaše splošno zdravje se zopet utrdi, ako rabite Fellerjev fluid z znamko „Elza-fluid“. DvanajstERICA za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo Iekarnar E. V. Feller v Stubici, Elza-trg št. 264 (Hrvatsko).

to _____

Najnovejša telefonska in brzajavna poročila

Grof Lev Nikolajevič Tolstoj mrtev.

Astapovo, 20. novembra. Danes jutraj ob 6:54 uri je umrl slavni ruski pisatelj in filozof grof Leo Nikolajevič Tolstoj.

Astapovo, 20. novembra. Že včeraj zvečer so zdravniki izjavili, da je položaj grofa Leva Nikolajeviča Tolstega naravnost obupen. Cel večer je neprestano govoril, kadaj bo mogel oditi v samoto. Kriza je uastala ob 2. uro. Grofice Tolstoj na noben način niso pripustili k bolniški postelji. Ko je zvedela, da je umrl njen soprog, je padla v nezavest. Ko se je zopet zavedla, so jo odnesli k mrtvaški postelji njenega soproga, kar je na njo tako strahovito učinkovalo, da je padla zopet takoj v nezavest. Agonija je trajala nad eno uro. Ob 6:45 uri so zdravniki konstatirali, da je nastopila smrt.

Petrograd, 20. novembra. Sveta sinoda je sklenila, da bi se moral grof Leo Nikolajevič Tolstoj najprej spokoriti, predno bi bil zopet sprejet v naročje ruske pravoslavne cerkve. Truplo umrlega grofa bodo prepeljali iz Astapova v Jasnajo Poljano, kjer se bo vršil slavnostni pogreb.

Jasnaja Poljana, 20. novembra. Prebivalci Jasnaje Poljane in rusko dijaštvo je izjavilo, da bo v slučaju, ako Sv. sinoda ne dovoli cerkvenega pogreba, vprizorilo velikanske škandale. Dosedaj se o tem ni izjavila niti Sv. sinoda niti vlada. Sv. sinoda je v svoji seji zahtevala, da se mora grof Lev Nikolajevič Tolstoj javno spokoriti, če hoče biti sprejet zopet v rusko pravoslavno cerkev.

Varšava, 20. novembra. Sv. sinoda še vedno ni izdala odloka, ali naj se truplo grofa Leva Tolstega pokoplje cerkveno, ali ne. Duhovni so odločno proti cerkvenemu pogrebu, in sicer iz tega vzroka, ker ni bil v času, ko je bil Tolstoj še pri zavesti, nihče priča, da je bolnik v resnici obudil pokoro.

Varšava, 20. novembra. Mesto Astapovo je postalo prava božja pot. Na tisoče ljudstva drvi neprestano k mrtvaški postelji svojega ljubljence. Kmetje so nad Sv. sinodo strahovito ogorčeni. Pričakujejo, da bodo pripeljali truplo slavnega pisatelja. Iz vseh ruskih mest, kakor iz drugih držav je došlo nebroj občinstva, ki hoče izkazati zadnjo čast slavnemu ruskemu pisatelju.

Jasnaja Poljana, 20. novembra. Truplo grofa Leva Nikolajeviča Tolstega bodo iz Astapova prepeljali semkaj. Sprevod bo, kakor se splošno domneva, naravnost imponenten. V Jasnajo Poljano je došlo že več desetisočev ljudi, ki pričakujejo, kadaj bodo pripeljali truplo slavnega pisatelja. Iz vseh ruskih mest, kakor iz drugih držav je došlo nebroj občinstva, ki hoče izkazati zadnjo čast slavnemu ruskemu pisatelju.

Jasnaja Poljana, 20. novembra. Ko so prebivalci Jasnaje Poljane zvedeli, da je umrl njih največji ljubljencec, se jih je polastila grozna žalost. Vse govori o smrti grofa Tolstega. Vest, da se bo Sv. sinoda še sedaj ni odločila, ali naj se truplo mrtvega pisatelja pokoplje cerkveno ali ne, je vzbudila povsod velikansko ogorčenje. Vse cerkve so zastražene, ker se je bati nemirov, ki bodo gotovo nastali, ako se Sv. sinoda ne uda ljudski volji.

Petrograd, 20. novembra. Vest, da je umrl slavni ruski pisatelj in filozof, grof Lev Nikolajevič Tolstoj, je vzbudila po vsej Rusiji nepopisno razburjenje in žalost. Vse veselice so bile na mestu odpovedane. Ljudstvo nestrpno pričakuje, kaj bo ukrenila Sv. sinoda.

Astapovo, 20. novembra. Smrt Tolstoj je prišla nepričakovano. Vsi zdravniki so mislili, da je že prestal krizo, ko se mu je temperatura včeraj nenadoma znižala. Tolstoj je ležal dolga v nezvesti. Grofica Tolstoj je z objokanimi očmi prosila, da bi jo pustili k postelji bolnega soproga, a prošnja ji ni bila uslišana. Ob 6. uri 45 minut je zdihnil največji ruski pisatelj in filozof.

Maksim Gorkij in smrt grofa Leva Tolstega

Napolj, 20. novembra. Znani ruski pisatelj Maksim Gorkij se je nahajal ravno na ženitovanju svojega sina na otoku Capri v Italiji, ko je zvedel, da je umrl grof Tolstoj. Vest ga je tako zelo iznenadila, da je padel na mesto v nezavest. Šele po dolgem času je prišel k zavesti in govoril popolnoma nerazumljive stvari. Maksim Gorkij je vsled smrti grofa Tolstega popolnoma pobit.

Vpokojitve Aranickega.

Zagreb, 20. novembra. Šele sedaj se je zvedelo, zakaj ni bil znani šef zagrebskega sodišča, Slavko Aranicki, že poprej vpokojen. Šef Aranicki je bil ravno vzrok, da se ni dosegel sporazum med koalicijo in banom Tomašičem. Srbski samostanci so namreč zahtevali, da se mora na vsak na-

čin vpokojiti zloglasni Aranicki, ki je sestavil znani senat, ki je sodil obravnavo proti popolnoma nedolžnim, takozvanim srbskim veleizdajalcem. A ban dr. Tomašič nikakor ni privolil v zahtevo srbskih samostalcev in to samo vsled zahteve višjih krogov. Grof Khuen-Hedervary in minister Aehrenthal sta bila namreč odločno proti vpokojitvi Aranickega. Zlasti slednji je neprestano dolžil Srbe veleizdaje. — Toda vsa zadeva se je nenadoma preobrnila. Ko je bil namreč ban dr. Tomašič zadnjič v avdijenci pri kralju, je isti zahteval odločno, da naj se sodni šef Slavko Aranicki takoj vpokoji, ker hoče imeti red na Hrvaškem. Ko se je nato ban Tomašič vrnil na Hrvaško, je dobil Slavko Aranicki takoj migljaj od zgoraj, naj se umakne iz svojega mesta.

Simičevo stališče omajano.

Belgrad, 20. novembra. Srbski listi neprestano napadajo srbskega poslanika na dunajskem dvoru, Simiča, in mu očitajo, da je on vzrok, da se je pričela gonja proti avstrijskim Srbom, ker je bil na vse intrige od strani Avstrije premalo pozoren. Splošno se domneva, da so ure vpokojitve srbskega poslanika na Dunaju, Simiča, že sešete.

Dunaj, 20. novembra. Tukaj se razširjajo vesti, da je srbski poslanik na dunajskem dvoru, Simič, že dobil takozvano plavo polo.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Praga, 20. novembra. Češki narodni socijalisti in češki radikali so imeli danes pod predsedstvom delegata dr. Baxe sejo, v kateri so sklenili, da vstrajajo na svojem dosedanjem stališču, to je, delati brez vsakega kompromisa, ali pa nič.

Iz stenografičnega zapisnika državne zbornice.

„Svoje pravice moramo prositi mi, ki plačujemo mnogo večji krvni davek, nego drugi; mi, vedno zvesti Avstrijanci moramo zastopati in moledovati, in moramo zvedeti, da nas sme v prestolnem mestu vladi pred očmi psovati, kolikor kdo hoče! Jaz kličem Avstriji: spoznaj, kaj imaš biti! Ti imaš biti vsem sinom, rekse vsem narodom pravična mati; ti moraš sredi Evrope osnovati srečno raznih narodov družino, ker sicer te ne bode nihče branil, ko zopet pridejo sovražniki od zunaj; sicer se zate nobene prsi ne postavijo proti sovražniku, kateri te hoče razrušiti. Samo če bodeš pravična, če posilno stiskanje narodov odsloviš iz srca, utegneš zvedeti, da je resničen ta pregovor: „Austria erit in orbe ultima, si erit justa gentibus“, rekse: „Avstrija bode na zemlji poslednja, ako bode pravična narodom“.

Govoril slovenski državni poslanec dr. Lovro Toman v seji poslanske zbornice na Dunaj, dne 3. junija 1867. l.

Lastnik in glavni urednik: Milan Plut.

Odgovorni urednik: Pavel Jeločnik.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. — Za one, ki iščejo službe 4 vln. — Najmanjši znesek 50 vln. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglašitvah ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Popolnoma ohranjen Puchov motor 3 1/2 PH. se ceno proda ali zamenja za lažjega. Kje pove inseratni biro „Jutra“. 394/10—7

Stanovanje obstoječe iz sobe in kuhinje se išče za 1. december. Ponudbe sprejema inseratni biro „Jutra“. 401/3—3

Nova, enonadstr. hiša z vrtom v bližini cerkve sv. Petra v Ljubljani, še več let davka prosta ter se dobro obrestuje, se proda pod najugodnejšimi pogoji. Vpraša se v konces. pisarni P. Mateliča, Škofja ulica št. 14. 393/3—3

Prima češki briketi, večkratno priznane najboljše, najcenejše in najpripravnejše kurivo za peči v salonih, sobah, kopalnicah, hotelih, šolah, samostanih itd. Pozor pri nakupovanju, ker se isti, kakor tudi najboljši češki kosovni premog, tudi na cele vagone, le pri podpisnem naročju, cene klub zvišani železniški vozniki nič zvišane. Velezaloga briketov in premoga J. Paulin, Ljubljana, Nova ulica 3. 403/63

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki na zahtevanje brezplačno.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem odprl v lastni hiši na trgu Tabor 4 (poprej Škofja ulica)

gostilno Tabor

kjer bom točil najboljša vina; na razpolago bodo tudi vedno mrzla in gorka jedila, vse po najnižji ceni.

Za obilen poset se najvljudneje priporoča

Bole, gostilničar in posestnik.

Dva dobro izvežbana dacarja

sprejme Užltninsko odkupno društvo za okraj Cerknica.

Prošnje je vlagati do 1. decembra t. l. načelniku g. Ivanu Stergulcu.

Alfonz Breznik

c. kr. zapriseženi izvedenec in učitelj

„Glasbene Matice“.

Ljubljana, Kongresni trg št. 13,

(poprej Grajske št. 11.)

Prva, najstarejša, največja in edina domača trdnica vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcen. izposojalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. — Ugodna zame. — 10 letno jamstvo. — Generalno zastopstvo dvorne in komorne trdnice Czapka, Rösler, Stelzhammer, Hösl & Heitzman. Manborg, Horogel i. dr.

Popravila in uglaševanja vseh glasbil sprejema najceneje. — Vsak instrument moje založbe je najskrbnejše preizkušen.



Ceniki zastopj in poštne prosti.



POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Dejtelar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Biel in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

8/10—1

Šentjanska premogokopna družba

je otvorila v Ljubljani, Selenburgova ul. 7 svojo

prodajno pisarno,

kjer se sprejemajo naročila na domači, priznane najboljše in najcenejše

karmeljski premog.

Družba hoče na ta način preprečiti, da bi se pri sedanjih splošnih draginjah poljubno zvišale premogovo ceno — obenem pa olajšati odjemalcem nabavo premoga.

Ona razprodaja premog tudi na drobno.

ter stane isti za kurjavo K 1:20 pri 50 kg — franko v hišo postavljen.

Razen prodajne pisarne v Selenburgovi ulici 7. I. nadstr. sprejemajo naročila sledeče trdnice: Ivan Babič, Dolenjska c., I. Buzzolini, Stritarjeva ul., E. Kavčič, Prešernova ul., L. Kotnik, Sp. Šiška, Leskovic & Meden, Jurčičev trg, I. Mencinger, Sv. Petra c., B. Sevar, Sv. Jakoba trg, A. Sušnik, Zaloška c., Fr. Trdina, Stari trg, Ivana Tonia, Tržaška c., Uradniško gosp. dr., Kongresni trg.

PI? IKO PO?	Najboljša ura sedanjosti: zlata, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	PI? IKO PO?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Svici. !!		
PI? IKO PO?	Tovarniška varstvena znamka:	PI? IKO PO?
„IKO“		

Kuč	za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljši sredstvo. 5 kg franko K 4.—.
Br. Novakovič, Ljubljana.	

Hotel in restavracija „Bavarski dvor“

Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. Restavracija je moderno urejena. Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča

Štefan Bergant lastnik.

Vi prihranite denar! Automatični namizni prižigalnik



Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnarji izjemne cene.

Miši in podgane

narede največjo škodo v kletih in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—. Izgotavljam tudi najnovejše in od občinstva kot najboljše priznane mehanične pasti za miši in podgane, ki prekosi vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljan. Cena pasti za podgane K 8.—, za miši K 3:60 do K 5:20.

Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch
kleparski mojster, Dunaj XVII., Blumengasse št. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske, vozne in nagrobne svetilke itd.

Zavod za pohištvo in dekoracije	
FRAN DOBERLET	
Ljubljana, Franciškanska ulica 10.	
Ustanovljeno leta 1857.	Telefon št. 97.
Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.	

Slovenci! Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Nekaj izborno ohranjenih avtomobilov

vseh velikosti se ceno prodaja.
Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,
Santergasse 13.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

: Poštne hranilnice št. 49.086. :	: Telefon št. 135. :
: Giro račun Avstro-ogrske banke. :	: Število zadružnih članov čez 600. :
: Stanje hranil. vlog sklepom 1909 :	: Varnostni zakladi sklepom 1909 :
: K 3.700.000. :	: K 160.000. :

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg št. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopodne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Ne išči v tujini, kar najdeš doma!

Vedno najnovejše damsko volneno blago, tuzemsko in inozemsko sukno
za gospode, perline parhente, kotone, zastore, preproge vse vrste, odeje,
moško letno in zimsko perilo, kravate, nogavice, rokavice izvrstne kakovosti
po vsaki poljubni ceni.
Posebno priporoča svojo veliko zalogo šifona, platna, brisalk namiz-
nega perila ter vezanine za nevestne opreme

Manufakturna trgovina J. Kostevc,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Krasne damske klobuke

kakor tudi za deklice
in otroke najnovejše
mode v največji izbiri po zelo ugodnih
cenah priporoča modni salon

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glavne pošte.

1

Zaradi ogromne zaloge

priporoča

pod lastno ceno

**zalogo storjenih oblek
in konfekcijo za dame**

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Kupujte „JUTRO“!

Izvod samo 4 vinarje.

Franc Souvan sin - Ljubljana

Mestni trg št. 22 in 23

Manufakturna veletrgovina.

Spedijsko podjetje **JOS. ŠKERLJ, Ljubljana** Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov pohištva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po naj-
nižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozeh na vse kraje, tudi v inozemstvo. — Sprejema na zalogo
razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopam
v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawl, Dunaj I. Schulhof 6.

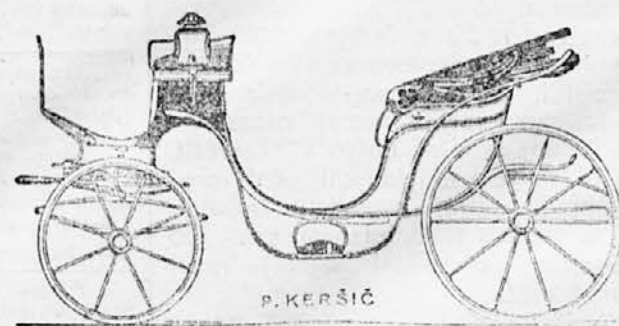
Tovarna vozov

Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.
Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in
popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.



Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jem-
ljejo v račun.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301—46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.

Rezervni fond:
K 450.000.